

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 181. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm4918/facsimile.pdf (tilgået 23. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

som Folkets fremmede Sprog og Herkomst og Præsterenes store Indflydelse aabnede store Udsigter. Mens imidlertid Puisaye handlede med Pitt i London, blev der sluttet en Slags Fred baade i Bretagne og Vendé (Februar og April 95), hvormed det hængte saaledes sammen.

Efter den 9de Thermidor havde man delt Kommandoen i Vesten mellem Canclaux og den unge General Hoche, der i Rædselstiden maatte vandre i Fængsel, fordi han ikke var artig nok mod St. Just; og da især Hoche fandt det raadeligst at underhandle med de oprørske, fandt han ingen synderlig Hindring, thi Charette var uens med Stofflet, uden Forbindelser i Bretagne og havde endnu ikke hørt et Ord fra Prinserne, og en vis Baron Cormatin, som Puisaye havde efterladt som højstkommanderende i Bretagne, var en tvetydig Person. Forliget sluttedes paa de Vilkaar, at de beholdt deres Præster, stulde have Erstatning for de ødelagte Huse, være fri for det Aars Udskrivning og have Lov til at beholde en lille Magt paa Benene, for at holde Orden; men de skulde erkjende Republikken og nøjes med den Sikkerhed, de nærværende Konvents-Kommissærer selv kunde give. Paa begge Sider ridste man nok, det var Spillægteri, men Vendeer og Chouans ønskede at vinde Tid, til de saa, hvad det blev til med den fremmede Hjalp, og en Del lod sig bestikke, og General Hoche behøvede ligeledes Tid til at ordne Hæren, som han fandt i ussel Tilstand, og gjorde Regning paa, at Landsfolket vilde ikke være saa let at rejse igjen af troløse Hovdinge.

For Ludvig den 17de havde Vendeerne kæmpet, men han sad i Fængsel, overladt til den jakobinske Skomager Simon, der lærte ham at drikke og bande, til han maatte række Hals med Robespierre. Siden hørte man intet til det Ulykkens Barn, før man udraabte hans Død 8de Juni 95, netop ti Aar gammel. Alt i Maj var Cormatin fængslet, og en af de tapreste Bretagnerer Boishardi falden, og

